

naršyti (naršo, -ė) hrabat (se), přehrabávat (se): *n. laiškus* přehrabávat dopisy, *naršyti(s) pō kišenės (kišenėse)* hrabat (se) v kapsách

narvas klec: *liūtas narvė* lev v kleci; **narvėlis** 1. klicka: *n. sū kanarėlė* klicka s kanárem; 2. matečník (buňka pro mateřskou larvu)

nasrai *mn.* tlama: *vilko n.* vlčí tlama, *atvėrti -ūs* otevřít tlamu

nastūrta *bot.* lichořeřišnice (*Tropaeolum*)
nāščiai *mn.* váhy (na nošení vody)

našlāitė *bot.* maceška (*Viola*), violka trojbarevná

našlāitis, -čio, našlāitė sirota, sirotek

našl||auti (-ājuja, -āvo) být vdovcem, vdovou

našlys, -ė vdovec, vdova

našlystė vdovectví

naštā břímě, břemeno

našūs 1. úrodný, plodný: *-l dirvā* úrodná půda; 2. plodotvorný, plodný

natiurmōrtas zátiší

nātris *chem.* sodík, natrium (Na)

naudā 1. užitek, prospěch: *duoti -ōs (naudā)* přinést užitek, *kienō naudai?* ve prospěch koho, čeho?, *sāntykis būvo 1:0*

„*Spārtos*“ *naudai* výsledek byl 1:0 pro Spartu; 2. bohatství, majetnost

naudlingas užitečný, prospěšný: *kuō galiū jūms būti n.?* v čem vám mohu být užitečný?, *-osios iškasenos* užitečné nerosty

naudiniūkas *jaz.* 3. pád (dativ)

naudmenos *mn.:* *miškū n.* užitkové lesy (lesní pozemky), *žemės ūkio n.* zemědělské pozemky

naudójimas(is) vykořisťování, využívání
naudó||ti (-ja, -jo) využívat, vykořisťovat: *mašinos vls tobuliaū -jamos* stroje jsou stále dokonaleji využívány; **naudó||tis** (-jasi, -josi) využívat, vykořisťovat, kořistit: *n. įtakingsis draugais* využívat vlivných přátel, *n. prėšo klaidomis* využívat chyby soupeře, *n. archyviniais šaltiniais* kořistit z archívních pramenů

naujadaras *jaz.* neologismus

naujāgimis, -ė novorozeně, novorozenec (novorozený chlapec), novorozené děvčátko

naujaip *přisl.* jinak, novým způsobem

naujakurys, -ė novousedlík, -lice

naujakurystė nové obydlí, oslava nastěhování do nového bytu

naujamādiškas novomódní

naujamėtis, -čio novoroční

naujāmiestis, -čio nové město, nová městská čtvrť

naūjas nový: *nusipirkaū -q knygā* koupil jsem si novou knihu, *kās pās jūs -a?* co je u vás nového?, *Naujāsīs Testameūtas* Nový zákon, *-leji āmžiai* nový věk (novověk), *n. āmžius* nové století, *iš -o* znova, znovu, nanovo

naujenybė novota, novinka, novost

naujė||ti (-ja, -jo) stávat se novým

naujybė v. **naujūmas**

naujiena 1. novina (nová zpráva); 2. novota; 3. novina (nové pole)

naujiñtelis úplně nový

naūjin||ti (-a, -o) činit novým, obnovovat

naujokas, -ė nováček, novačka, začátečník, -nice, voj. rekrut

naujové novinka; **naujóviškas** novátorský, avantgardní

naujūmas novost

navilkas *med.* nádor: *piktýbinis n.* zhoubný nádor

nė *čst.* ne: *kodėl nė?* proč ne?, *nė mào*

reikalas to není moje věc, *jaū nė vaikas* už není dítě, *nė visai pavýkęs bañdymas* neúplně zdařilý pokus

ne- předpona záporová ne-: 1. ne- u sloves: *būti ař nebūti?* být či nebýt?, *taļ jō nedōmino* to jej (ho) nezajímalo, *nesutinkū* nesouhlasím; 2. ne- u příd. jmen: *taisyklīngas - netaisyklīngas* nepravdělný, *jautrūs - nejautrūs* necitlivý; 3. ne- u podst. jmen: *lietūvis - nelietūvis* není Litevec, ale: *jls nė lietūvis, bēt lėnkas* není Litevec, je Polák; *dārbas - nedārbas* (nezaměstnanost), ale: *jām nė dārbas rūpi* stará se ne o práci

nė *čst.* ani: *nė žiņgnio atgal!* zpátky ani krok!, *jls netūri nė krōnos* nemá ani korunu

neaklivaizdininkas, -ė posluchač, -ka dalkového studia, dalkář, -ka

neakivaizdinis 1. dálkové studium; 2. na dálku, v nepřítomnosti

neapibrėžtas neurčitý

neapýkanta nenávisť: *jaūsti -q* pociťovat nenávisť

neapkeñčiamas nenáviděný

neapkęsti (*neapkeñčia*, *neapkentė*) nenávidět: *mirtinaļ n.* nenávidět k smrti

ne(ap)mokamas bezplatný: *įėjimas nemokamas* bezplatný (volný) vstup

neaprépiamas nezměrný, nesmírný

neapsākomas nepopsatelný

neapsižiūrėjimas neopatrnost

neapsižiūrė||ti (*neapsižiūri*, -jo) neobzírát se

neatidėliotinas bezodkladný, neodkladný

neatitaļsomas nenapravitelný

neatmenamas: *nuō -ū laikū* od nepaměti, od pradávna

neatpažįstamas proměněný k nepoznání

neatskiriamas nerozlučný

neatšaūkiamas neodvolatelný

nebė, **nebė** *čst.* již, už není: *jls jaū n. vaikas*

už není dítě

nebe- u slovesách už ne-: *nebelýja* už nepříší, *nebežinaū, kada taļ būvo* už nevím, kdy to bylo

nebeñt *čst.* leda(že): *būtinaļ atvažiūosiu, n. susiřgėiau* určitě přijedu, ledaže bych onemocněl; *teñ automobiliū nepatėksite, n. didele apýlanka* tam se autem nedostanete, leda byste jel velkou oklikou

nebėrā, **nebėr** už není, nejsou

nebylys, -ė *podst.* němý, -á

nebylystė, **nebylūmas** němota, němst

nebylūs němý

nebrėndėlis, -ė, **nebrėndilā** nedouk, nezralý mladík

nebūtās nebyvalý

nebūvēlis, -ė: *svėcias n.* nebyvalý host

nedalljamas nedělitelný: *-ieji fōndai* nedělitelné fondy; **nedalūs** nedělitelný: *-leji skaļčiai mat.* nedělitelná čísla

nedārbas nezaměstnanost: *-o pašalpā* podpora v nezaměstnanosti (nezaměstnanecká podpora)

nedarblīngas práce neschopný; **nedarblīngūmas** pracovní neschopnost: *-o lapėlis*

potvrzení o pracovní neschopnosti

nėdegamas nehořlavý, ohnivzdorný: *-ōji spinta* ohnivzdorná pokladna

nėdėlsiant *přisl.* neprodleně, bez prodlení, ihned, bez otálení

nėdėtas: *niekuō n.* namající nic společného

nėdōrėlis, -ė dareba, -bnice, nezbeda, -dnice

nėdovanōtinas neomluvitelný, neodpustitelný

nėgaļštant *přisl.* neprodleně, bez prodlení, ihned, bez otálení

nėgalė, **nėgaliā** churavost; **nėgaliingas** 1. churavý; 2. nemohutný

nėgaliūoti (-ūoja, -āvo) churavět

nėganda pohroma, zhouba, záhuba

nėgė *zool.* mihule (*Lampetra fluvialis*)

nėgi *čst.* cožpak, opravdu

nėgiñčijamas nesporný, nepopíratelný

nėgirdomļs *přisl.* bez povšimnutí

nėgyvēlis, -ė umrlec, mrtvola, nebožtik, mrtvé tělo

nėgražįnamai, **nėgrįžtamai** *přisl.* nenávratně, nenavratitelně

nėgū *sp.* než, nežli: *geriaū vēliaū n. niekadā* pozdě, ale přece, *dārė daugiaū, n. privalėjo* dělal víc, než byl povinen

nėļ *sp.* ani: *neturiū nė laiko, nė nōro* nemám ani čas, ani chuť (nemám čas ani chuť)

nėigļmas zápor, negace

nėiginys *jaz.* zápor

nėlg||ti (-ia, -ė) 1. popírat: *kāltinamasis -ė savo kalę* obžalovaný popíral svou vinu;

2. odmítat, zavrňovat

nėjkāinojamas drahocenný

nėjmānomas nemožný

nėįsivaizduojamas nepředstavitelný